

PRAKSISOVERSIGT · ENTREPRISERET

Praksisoversigt over forsinkelse, dagbod og tidsfristforlængelse i entreprise

Tidsfristforlængelse, dagbodens tre betingelser og forcering efter AB 18 og ABT 18

Version 2 · Opdateret 22. jul. 2026 · 23 afgørelser · 1995-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Tidsdimensionen i entrepriseretten er ikke lovreguleret, men hviler på de aftalte AB-dokumenter – først og fremmest kapitel E i AB 18 (§§ 39-43) og det tilsvarende kapitel i ABT 18 (§§ 37-41) – udfyldt af dansk rets almindelige obligationsretlige misligholdelsesregler. Systemet bygger på en spejlvending: forsinkelse, der ikke giver ret til tidsfristforlængelse efter en af de opregnede fritagelsesgrunde, er ansvarspådragende, og sanktionen er dagbod, hvis dagbod er aftalt, og ellers erstatning efter almindelige regler. Praksis viser, at de formelle krav er afgørende: dagbod forudsætter tre kumulative betingelser, herunder rettidig skriftlig varslings, og forcering forudsætter forudgående skriftlig meddelelse. Det materielle tvistmateriale afgøres i vidt omfang af Voldgiftsnævnet for Bygge- og Anlægsvirksomhed, mens by- og landsretterne navnlig behandler forbrugerentrepriser og mundtlige aftaler uden voldgiftsklausul.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Tidsdimensionen i entreprise reguleres ikke ved lov, men ved de vedtagne AB-dokumenter (AB 18, ABT 18, AB Forenklet, ABR 18), udfyldt af dansk rets almindelige misligholdelsesregler.
- 02** Forsinkelse, der ikke giver ret til tidsfristforlængelse, er pr. definition ansvarspådragende – der er ingen mellemkategori mellem fritagelsesgrund og ansvar.
- 03** Fritagelsesgrundene i AB 18 § 39 er en udtømmende opregning: bygherrekrævede ændringer, bygherrens forhold eller anden entreprenørs forsinkelse, force majeure-lignende forhold, ekstraordinært vejrlig og offentlige påbud eller forbud.
- 04** I totalentreprise giver ABT 18 § 37, litra f, tillige ret til tidsfristforlængelse, hvis nødvendige myndighedstilladelser ikke foreligger senest 30 arbejdsdage efter indsendelse af fyldestgørende projektmateriale.
- 05** Retten til tidsfristforlængelse er betinget af, at entreprenøren søger forsinkelsen undgået eller begrænset ved dispositioner, som med rimelighed kan kræves.

- 06** Både entreprenør og bygherre har en gensidig pligt til snarest muligt at give skriftlig meddelelse om forventet forsinkelse og om krav på tidsfristforlængelse – et udslag af parternes almindelige loyalitetsforpligtelse.
- 07** Dagbod udløses kun, hvis alle tre kumulative betingelser i AB 18 § 40, stk. 4, er opfyldt: klar aftale om frist og dagbod, løbende notering af fristoverskridelsen og rettidig meddelelse om, at dagbod kræves og fra hvilket tidspunkt.
- 08** For sen eller manglende varslings af dagbodskravet fører til, at kravet ikke kan gennemføres – som i Østre Landsrets dom af 4. marts 2025, hvor bygherrens krav om dagbod og erstatning blev afvist.
- 09** Dagbod beregnes af entreprisens summen uden moms pr. påbegyndt arbejdsdag og løber, indtil entreprenøren har færdiggjort og færdigmeldt arbejdet.
- 10** Er dagbod aftalt, kan der ikke rejses erstatningskrav for forsinkelse herudover – dagboden er en udtømmende sanktion.
- 11** Dagbod for overskridelse af en mellemfrist kan kun kræves, hvis fristen er fastsat for at sikre færdiggørelse af en aktivitet, der er afgørende for byggeprocessen eller andre væsentlige forhold.
- 12** Er dagbod ikke aftalt, opgøres bygherrens tab efter dansk rets almindelige regler – og bygherren bærer da bevisbyrden for både tabets eksistens og størrelse.
- 13** Entreprenøren kan kræve betaling for forcering både ved aftalt forcering og ved defensiv forcering mod en uberettiget forsinkelse påstand, men defensiv forcering forudsætter skriftlig meddelelse, inden forceringen påbegyndes.
- 14** Bygherrens hæftelse ved forsinkelse er tredelt: fuld erstatning ved fejl eller forsømmelse, begrænset erstatning uden mistet fortjeneste og videregående tab ved neutrale bygherreforhold og ændringer, og ingen erstatning ved force majeure og ekstraordinært vejrlig.
- 15** Tidsplanen er efter fast praksis fra Klagenævnet for Udbud et grundlæggende element i udbuddet, og et forbehold herfor gør tilbuddet ukonditionsmæssigt – også når tilbudsgiveren selv har prissat forbeholdet.
- 16** Væsentlig ansvarspådragende forsinkelse, der medfører betydelige ulemper for bygherren, kan efter skriftligt påkrav begrunde ophævelse af entrepriseaftalen, men en uberettiget ophævelse afskærer bygherrens tabskrav.
- 17** Tvister om ret til tidsfristforlængelse kan afgøres ved hurtig afgørelse efter AB 18 § 68, mens egentlige forsinkelsestvister om kritisk vej henvises til voldgift på grund af bevisførelsens omfang.

§ 1 Aftalegrundlaget: tidsdimensionen er aftaleretligt, ikke lovreguleret

Der findes ingen dansk lov om entreprise. Reglerne om forsinkelse, tidsfristforlængelse og dagbod findes i de såkaldte agreed documents, der er udfærdiget af et bredt sammensat udvalg med repræsentanter for bygherrer,

entreprenører, rådgivere, kommuner, ministerier og Voldgiftsnævnet for Bygge- og Anlægsvirksomhed. Kapitel E i AB 18 bærer overskriften »Tidsfristforlængelse og forsinkelse« og består af §§ 39-43. Et indholdsmæssigt næsten identisk kapitel findes i ABT 18 §§ 37-41 for totalentreprise, i AB Forenklet §§ 31-34 for mindre og enklere entrepriser og i ABR 18 for rådgiverydelser.

Dokumenterne gælder kun, når de er vedtaget af parterne, og fravigelse kræver udtrykkelighed. AB Forenklet § 1 formulerer det principielt:

Fravigelse af betingelserne gælder kun, når det tydeligt og udtrykkeligt angives i aftalen, på hvilke punkter fravigelse skal ske.

For offentligt støttet byggeri er kravet skærpet administrativt. Efter vejledning om offentlig støtte til almene boliger skal AB »som altovervejende hovedregel [lægges] til grund uden fravigelser«, og en ombrydning af AB's systematik skal undgås, fordi den gør det vanskeligt for de bydende at overskue retstilstanden og dermed skaber usikkerhed ved prisfastsættelsen.

Fordi AB-dokumenterne ikke er love, findes der ingen folketingsforarbejder. Fortolkningsbidragene findes i stedet i AB-udvalgets betænkning nr. 1570/2018 om almindelige betingelser i bygge- og anlægsvirksomhed, der indeholder både aftaleteksterne og udførlige bemærkninger til de enkelte bestemmelser, samt – for den ældre generation af sager – i betænkning nr. 1246/1993 med AB 92. AB 92-udvalget fremhævede selv, at det havde bygget på »rets- og voldgiftspraksis og på den entrepriseretlige litteratur«, og at hensynet til uændrede regler netop var, at det »øger anvendeligheden af fortolkningsbidrag fra retspraksis«. Dét er baggrunden for, at ældre voldgifts- og domspraksis om AB 92 og ABT 93 fortsat har vægt for de videreførte bestemmelser i AB 18.

LOV

AB 18 § 39

AB Forenklet § 1, stk. 2

ABR 18 § 39

ABT 18 § 37

Hovedtidsplanen som retligt fundament – og tidsplanen som grundlæggende udbudselement

Uden en klar frist er der hverken forsinkelse eller dagbod. AB-systemet forankrer derfor tidsdimensionen allerede i udbuddet. Efter AB 18 § 4, stk. 4 skal udbudsmaterialet indeholde en hovedtidsplan, der bl.a. angiver start- og sluttidspunkt, »eventuelle afgørende tidsfrister for tidligere færdiggørelse af enkelte dele af entreprenørens arbejde (mellemfrister)« og »antallet af sædvanlige spild dage, som er indregnet i hovedtidsplanen på grund af vejrlig«. Den tilsvarende regel i totalentreprise findes i ABT 18 § 4, stk. 3, der tillige kræver angivelse af frister for myndighedstilladelser.

Hovedtidsplanen udmøntes i entreprenørens arbejdsplan og bygherrens detailtidsplan efter AB 18 § 13, og planerne skal holdes ajour efter AB 18 § 14:

Overholdelsen af arbejds- og tidsplaner skal løbende vurderes. Hvis det forventes, at planerne ikke vil blive overholdt, skal de opdateres med angivelse af, i hvilket omfang der kræves eller accepteres fristforlængelse, og om forsinkelsen angår en dagbodsbelagt frist.

Denne opdateringspligt er den praktiske forudsætning for dagbodsbetingelsen om »løbende notering« i § 40, stk. 4, litra b. Den tilsvarende regel findes i ABT 18 § 14 og – for rådgivere – i ABR 18 § 13.

Klagenævnet for Udbud har i en lang og konsistent praksis fastslået, at tidsplanen er et **grundlæggende element** i udbuddet, således at et forbehold gør tilbuddet ukonditionsmæssigt. I **2008-0016730** blev det anset for i strid med ligebehandlingsprincippet i [tilbudsloven § 2, stk. 3](#) at tage et tilbud i betragtning, hvor ibrugtagning og aflevering var rykket to måneder, og at forhandle videre om det. Følsomheden er betydelig: i **2008-0016742** udgjorde allerede formuleringen »Tidsplanen forventes at kunne overholdes. Dog forudsættes det, at bygherreafgørelser og myndighedsbehandling optimeres tidsmæssigt« et forbehold, der forpligtede ordregiveren til at afvise tilbuddet. I **20/11820** kunne det heller ikke redde tilbuddet, at tilbudsgiveren selv havde prissat forbeholdet med 200.000 kr., hvis tidsplanen ikke blev forlænget; klagenævnet annullerede tildelingen. Og i **2014-7621** var manglende vedlæggelse af en krævet leveringstidsplan tilstrækkelig grund til at afvise tilbuddet.

I nyere praksis er også tidsplanens *realisme* et lovligt konkurrenceparameter. I **25/03606** havde Bygningsstyrelsen ved et miniudbud om nedrivning af minkanlæg vægtet »Tid« med 55 %, herunder om tidsplanen »vurderes at være realistisk«, og klagenævnets flertal fandt ikke grundlag for at tilsidesætte skønnet. Mindretallet fandt derimod kriteriet uegnet og pegede på, at klagerens tidsplan var underbygget af dagbodsbelagte frister – en påmindelse om, at dagbodsbelæggelse i sig selv har bevismæssig signalværdi for en tidsplans forpligtende karakter.

LOV

[AB 18 § 4, stk. 4](#)[AB 18 § 13](#)[AB 18 § 14](#)[ABT 18 § 4, stk. 3](#)[Tilbudsloven § 2, stk. 3](#)[Udbudsloven § 2](#)

PRAKSIS	Klagenævnet for Udbud · Klage over miniudbud: Tildeling af nedrivningskontrakt baseret på ordregivers skøn over tidsplanens realisme	13.10.2025
	Klagenævnet for Udbud · Annullering af tildelingsbeslutning grundet ukonditionsmæssigt tilbud med forbehold for tidsplan	15.03.2021
	Klagenævnet for Udbud · Afvisning af tilbud på grund af manglende tidsplan og udbuddets klassificering som bygge- og anlægskontrakt	20.02.2015
	Klagenævnet for Udbud · Afvisning af tilbud på grund af formulering om tidsplan anset som forbehold	16.12.2008
	Klagenævnet for Udbud · Udbud af bygge- og anlægsarbejde: Tilbud med forbehold for tidsplan anset for ukonditionsmæssigt	02.10.2008

§ 3 De udtømmende fritagelsesgrunde i AB 18 § 39 – og deres rækkevidde

[AB 18 § 39](#) opregner fem – og kun fem – grunde til, at entreprenøren har ret til forlængelse af tidsfrister, når arbejdets udførelse forsinkes:

Litra	Fritagelsesgrund
a	Ændringer i arbejdet, som kræves af bygherren, jf. § 23
b	Bygherrens forhold eller anden entreprenørs forsinkelse
c	Krig, usædvanlige naturbegivenheder, brand, strejke, lockout, blokade, hærværk eller tilsvarende forhold uden entreprenørens skyld
d	Nedbør, lav temperatur, stærk vind eller andet vejrlig i væsentligt større omfang end sædvanligt for årstid og egn

e	Offentlige påbud eller forbud, som ikke skyldes entreprenørens forhold
---	--

AB-udvalget uddyber i [betænkning nr. 1570/2018, s. 150](#), at litra a gælder uafhængigt af årsagen til ændringen – også når ændringen skyldes, at projektet var mangelfuldt, fordi en ydelse var glemt eller angivet udført på en måde, der senere måtte ændres. Om litra b anføres, at »bygherrens forhold« f.eks. også omfatter mangelfuld sikkerhedskoordination i fællesområder eller bygherrens standsning af entreprenørens udførelse af vinterforanstaltninger. Om litra c præciseres, at terrorhandlinger typisk vil være omfattet, fordi de indebærer brand og/eller hærværk, mens **simpelt tyveri og indbrudstyveri ikke er omfattet**.

I totalentreprise har [ABT 18 § 37](#) en sjette fritagelsesgrund i litra f: at nødvendige myndighedstilladelser ikke foreligger senest 30 arbejdsdage efter, at fyldestgørende projektmateriale er indsendt. Til gengæld omfatter litra b i ABT 18 alene bygherrens forhold, fordi bygherren ved totalentreprise normalt ikke har kontraheret med andre udførende, jf. [betænkning nr. 1570/2018, s. 384](#). Samme sted bemærkes, at hvis totalentreprenøren i udførelsestidsplanen uhensigtsmæssigt har planlagt vintersårbare aktiviteter til udførelse i vinterperioden, kan det få betydning for bedømmelsen af retten til tidsfristforlængelse efter vejrligsbestemmelsen.

Retten til fristforlængelse er ikke ubetinget. Efter § 39, stk. 2, skal entreprenøren »søge forsinkelsen undgået eller begrænset ved sådanne dispositioner, som med rimelighed kan kræves« – en tabsbegrænsningspligt, der spejles for bygherren i [§ 42, stk. 2](#). Hertil kommer, at hindringsreglen i [AB 18 § 26, stk. 2](#) selvstændigt giver entreprenøren ret til »fornøden forlængelse af tidsfrister«, når der ikke er tid til at indhente bygherrens anvisninger, og entreprenøren bedst muligt træffer foranstaltninger for at undgå tab for bygherren.

En systemændring i forhold til det ældre regelsæt bør bemærkes: efter [ABT 93 § 24, stk. 3](#) skulle entreprenøren »på forlangende godtgøre, at den indtrådte forsinkelse skyldes det påberåbte forhold«. Denne bestemmelse er ifølge betænkningen udgået af ABT 18's kapitel E – hvilket er relevant, når ældre og nyere sager sammenlignes.

LOV

[AB 18 § 23](#)
[AB 18 § 26, stk. 2](#)
[AB 18 § 39, stk. 1-4](#)
[AB 18 § 42, stk. 2](#)
[ABT 18 § 37](#)

§ 4 Ekstraordinært vejrlig: samspillet med vinterbekendtgørelsen og de indregnede spild dage

Vejrligsbestemmelsen i [AB 18 § 39, litra d](#) er den fritagelsesgrund, der oftest giver anledning til tvist, fordi den forudsætter en kvantitativ sammenligning med det sædvanlige for »den pågældende årstid og egn«.

Byggestyrelsens [vejledning for bygherre](#) formulerer afgrænsningen præcist:

Entreprenørerne har således efter AB 92 ikke adgang til fristforlængelse i ethvert tilfælde, hvor arbejdet kommer ud for standsning eller hæmning på grund af vejret. Vejrliget skal have været "usædvanligt", hvilket betyder, at der skal være tale om en art vejrligshindring, der ikke opstår sædvanligt, eller om hindringer, der nok er sædvanlige, men som optræder i usædvanligt stort omfang.

Samme sted fastslås risikofordelingen: »Arbejdshindrende vejrlig, der ikke giver adgang til fristforlængelse, er entreprenørens risiko i den forstand, at han har pligt til at udføre arbejdet inden for de aftalte tidsfrister, uanset om hindringerne opstår«, og entreprenøren skal derfor udforme sine arbejdsplaner, så arbejdet ikke forsinkes af normale vejrligshindringer. Vejledningen anviser desuden, at bygherren i udbudsmaterialet kan angive vejrligsarter, styrke, antal hindringsdage (spild dage) eller antal påregnelige effektive arbejdsdage, og at

forsinkelse – hvor arbejdet ikke er standset, men hæmmet – kan omregnes til hele spildddage, der eventuelt kan give fristforlængelse. Dette hænger direkte sammen med kravet i AB 18 § 4, stk. 4, litra c, om at hovedtidsplanen skal angive antallet af indregnede spildddage.

Hertil kommer den offentligretlige pligt til at holde byggeriet i gang. Efter [bekendtgørelse om bygge- og anlægsarbejder i perioden 1. november til 31. marts § 2](#) skal arbejder, der ikke er afsluttet inden 1. november, videreføres »med normal arbejdsindsats og således, at vintervejrlig ikke kan volde skade på materialer og konstruktioner«, ligesom arbejder, der påbegyndes i vinterperioden, skal gennemføres »uanset vejrliget«. Pligten kan efter § 5 kun fraviges, »hvis arbejdet trods indsats af vinterforanstaltninger af sædvanlig type i normalt omfang ikke kan holdes i gang«. Bygherren skal efter § 3 i udbudsmaterialet angive de nødvendige vejrligsbestemte foranstaltninger og fordelingen af fælles foranstaltninger mellem entrepriserne – og i totalentreprise påhviler denne pligt totalentreprenøren. Bekendtgørelsens bilag 1 opregner de vejrligsbestemte foranstaltninger fra snerydning og frostsikring til beskyttelse af hældende beton og nyudført murværk.

Sammenhængen er derfor, at vinterforanstaltningerne er den forudsatte normalindsats: først når vejrliget overstiger, hvad sædvanlige vinterforanstaltninger kan opveje, bevæger man sig ind i § 39, litra d's anvendelsesområde. Efter [ABT 18 § 5, stk. 2](#) anses både årstidsbestemte og vejrligsbestemte vinterforanstaltninger i øvrigt for indeholdt i tilbuddet, når arbejdet skal udføres i vinterperioden.

LOV

[AB 18 § 4, stk. 4](#)[AB 18 § 39, stk. 1](#)[ABT 18 § 5, stk. 2](#)[Bekendtgørelse om bygge- og anlægsarbejder i perioden 1. november til 31. marts § 2](#)[Bekendtgørelse om bygge- og anlægsarbejder i perioden 1. november til 31. marts § 3](#)[Bekendtgørelse om bygge- og anlægsarbejder i perioden 1. november til 31. marts § 5](#)

Varslingspligten: den gensidige loyalitetsforpligtelse i § 39, stk. 3 og 4

§ 5

AB 18 indførte i 2018 en udtrykkelig, gensidig pligt til at varsle forsinkelse. Efter [§ 39, stk. 3](#) skal entreprenøren, hvis denne indser, at der vil indtræde forsinkelse, »snarest muligt give skriftlig meddelelse til bygherren om det«, og efter stk. 4 skal entreprenøren snarest muligt give skriftlig meddelelse om den krævede tidsfristforlængelse og årsagen dertil. Bygherren har den spejlvendte pligt efter [§ 42, stk. 3 og 4](#).

AB-udvalget begrunder nyskabelsen i [betænkning nr. 1570/2018, s. 150](#):

Den gensidige varslingspligt er et udslag af parternes almindelige loyalitetsforpligtelse. Formålet er at give hver part mulighed for at indrette sig på den anden parts forsinkelse, hvilket der er bedre mulighed for jo tidligere, der gives meddelelse.

Modtageren har en tilsvarende reaktionspligt: efter § 39, stk. 4, sidste pkt., skal bygherren svare i overensstemmelse med [AB 18 § 25, stk. 3](#), hvorefter den anden part »snarest muligt skriftligt [skal] meddele, om kravet accepteres, og hvis ikke, skal denne begrunde dette«. § 25 pålægger samtidig bygherren en løbende registreringspligt for forlangte ændringer og fremsatte krav, og entreprenøren skal reagere, hvis registreringen er fejlbehæftet.

Domstolene håndhæver tilsvarende reaktionskrav uden for AB-regi. I **BS-3225/2024-VLR** blev entreprenøren frifundet for ansvar for placeringen af et fjernvarmeskab, fordi bygherren ikke havde reageret på fremsendte

tegninger – en illustration af, at passivitet over for et fremsendt beslutningsgrundlag har retsvirkning. Modsat blev det i **BS-38212/2022-VIB** afvist at binde modparten til en ensidigt påført reklamationsfrist på fakturaer («Evt. indvendinger til denne faktura bedes ske inden 3 dage»), når der ikke forelå en skriftlig aftale herom, mens en *aftalt* kontraktuel reklamationsfrist blev håndhævet i **BS-12372/2022-ARH**. Sondringen er præcis den samme, som § 40, stk. 4, litra a, opstiller for dagbod: en byrdefuld tidsmæssig retsvirkning skal have et klart aftalegrundlag.

LOV	AB 18 § 25, stk. 3, 5	AB 18 § 39, stk. 3, 4	AB 18 § 42, stk. 3, 4
PRAKSIS	Landsretten · Entreprenør frifundet for ansvar for placering af fjernvarmeskab, da bygherre ikke reagerede på fremsendte tegninger 14.03.2025 Byretten · Dom om betaling for arbejdsleje af malere: Overskridelse af kontraktuelle reklamationsfrister medførte betalingspligt 22.05.2024 Byretten · Frifindelse af entreprenørvirksomhed i sag om yderligere betaling for vikarudlejning grundet tvivlsom timeregistrering 27.10.2023		

§ 6 Ansvarspådragende forsinkelse og dagbodens tre kumulative betingelser

Systemets omdrejningspunkt er [AB 18 § 40, stk. 1](#):

Forsinkelse, som ikke giver entreprenøren ret til tidsfristforlængelse, er ansvarspådragende.

Der er altså ingen mellemkategori: enten falder forsinkelsen ind under en af fritagelsesgrundene i § 39, eller også er den ansvarspådragende. Er dagbod eller andre særlige sanktionsbestemmelser aftalt, kan erstatningskrav for forsinkelse efter stk. 2 **ikke** rejses herudover – dagboden er en udtømmende sanktion for forsinkelsestabet.

Dagbodskravet er imidlertid formaliseret. Efter § 40, stk. 4, udløser overskridelse af en frist **alene** krav på dagbod, hvis alle tre betingelser er opfyldt:

- **litra a** – fristen og dagboden fremgår klart af aftalen,
- **litra b** – der er løbende foretaget notering af overskridelsen af fristen, »således som den måtte være ændret ved en fristforlængelse«, og
- **litra c** – bygherren har »i rimelig tid efter, at bygherren er blevet bekendt med, at fristen vil blive overskredet« meddelt, at bygherren vil kræve dagbod og fra hvilket tidspunkt.

De tre betingelser er kumulative, og de rammer hver sin typiske fejl: uklare kontraktbestemmelser, manglende dokumentation for forsinkelsens forløb, og for sen reaktion. Betingelse b forudsætter i praksis, at opdateringspligten i § 14 er efterlevet, herunder markering af, om forsinkelsen angår en dagbodsbelagt frist. Betingelse c er en egentlig passivitetsregel: reagerer bygherren ikke i rimelig tid, fortæbes kravet.

Netop varslingskravet er det, der oftest fælder dagbodskrav i den offentligt tilgængelige domspraksis. I **BS-28971/2023-OLR** – Østre Landsrets dom af 4. marts 2025 – fik entreprenøren medhold i sit krav om betaling for ekstraarbejde, **mens bygherrens krav om dagbod og erstatning blev afvist**. Sagen står som det tydeligste nyere eksempel på, at et dagbodskrav, der ikke er forankret i de formelle betingelser, ikke bæres igennem, selv om der faktisk er sket en tidsoverskridelse. Et beslægtet mønster ses i byrettens dom af 31. maj 2023 i **BS-4405/2022-BOR**, hvor entreprenøren fik delvist medhold i sit betalingskrav

hvor ydelsen er præsteret – og der gælder et **loft på 10 % af rådgiverens honorar**, jf. § 39, stk. 6. Samme loft findes i [ABR Forenklet § 29](#). Der er derimod **ikke** noget tilsvarende loft for entreprenørens dagbod i AB 18 eller ABT 18.

En vigtig forskel gælder for mindre entrepriser: [AB Forenklet § 32](#) indeholder kun de to første stykker – princippet om, at forsinkelse uden fristforlængelse er ansvarspådragende, og at dagbod udelukker yderligere erstatningskrav. Der er hverken beregningsregel, tre-betingelseskrav eller mellemfristregel. Aftales dagbod under AB Forenklet, må disse spørgsmål derfor afgøres ved fortolkning af den konkrete aftale suppleret af almindelige obligationsretlige principper – hvilket i sig selv taler for at regulere dagbodsvilkåret udførligt i kontrakten.

LOV

[AB 18 § 40, stk. 3](#)[AB 18 § 44, stk. 3](#)[AB 18 § 45, stk. 1-3](#)[AB Forenklet § 32](#)[ABR 18 § 39, stk. 6](#)[ABT 18 § 38, stk. 3](#)

§ 8 Mellemfrist-dagbod: kun aktiviteter afgørende for byggeprocessen

En af AB 18's mest praktisk betydningsfulde nyskabelser er begrænsningen af dagbod på mellemfrister. Efter [AB 18 § 40, stk. 5](#) kan dagbod for overskridelse af en anden frist end afleveringsfristen »kun kræves, hvis fristen er fastsat for at sikre færdiggørelse af en aktivitet, der er afgørende for byggeprocessen eller andre væsentlige forhold«.

Bestemmelsen indebærer en materiel prøvelse af mellemfristens funktion. Det er altså ikke tilstrækkeligt, at parterne formelt har dagbodsbelagt en mellemfrist; fristen skal tjene et reelt styringsformål. Kriteriet knytter sig direkte til [AB 18 § 4, stk. 4, litra b](#), hvorefter hovedtidsplanen skal angive »eventuelle **afgørende** tidsfrister for tidligere færdiggørelse af enkelte dele af entreprenørens arbejde (mellemfrister)«. En mellemfrist, der ikke er afgørende for byggeprocessen, kan altså være bindende som frist – og dermed give grundlag for erstatning ved ansvarspådragende overskridelse – uden at kunne bære dagbod. Samme regel findes i [ABT 18 § 38, stk. 5](#) og i [ABR 18 § 39, stk. 5](#).

Baggrunden for at anvende delterminer med dagbod er beskrevet i [vejledning for bygherre](#), hvor det om bygherrens opfølgning ved totalentreprise anføres, at bygherren kan have interesse i at føre kontrol med den tidsmæssige afvikling, så »der kan gribes ind i tide, såfremt der er grund til at antage, at totalentreprenøren ikke opfylder sine forpligtelser«, og at bygherren her »kan anvende delterminer og dagbøder«. Vejledningen understreger samtidig, at udbudsmaterialet skal indeholde en tidsplan med »eventuelle dagbodsbehæftede hoved- og delterminer eller bonusordninger«, jf. [afsnittet om entreprenørens tids- og arbejdsplaner](#). Kravet om, at dagbodsbelagte terminer skal fremgå af udbudsmaterialet, er samtidig forudsætningen for, at klarhedskravet i § 40, stk. 4, litra a, kan opfyldes.

LOV

[AB 18 § 4, stk. 4](#)[AB 18 § 40, stk. 5](#)[ABR 18 § 39, stk. 5](#)[ABT 18 § 38, stk. 5](#)

§ 9 Når dagbod ikke er aftalt: bygherrens tab efter dansk rets almindelige regler

AB 18 § 40, stk. 6 fastslår, at der ikke fastsættes dagbod eller andre særlige sanktionsbestemmelser, »opgøres bygherrens tab efter dansk rets almindelige regler«. Det betyder fuld bevisbyrde for bygherren – både for tabets eksistens, dets størrelse og årsagssammenhængen med forsinkelsen. Dagbodens praktiske værdi ligger netop i, at den fritager for denne bevisbyrde; til gengæld udelukker den efter **stk. 2** videregående erstatningskrav for forsinkelsen.

Domstolene stiller reelle krav til dokumentationen. I **BS-28543/2023-OLR** stadfæstede Østre Landsret den 9. april 2025, at entreprenøren havde krav på betaling for ekstraarbejde, mens bygherren **ikke havde godtgjort** et erstatningsberettiget tab efter sin uberettigede ophævelse af en fliseentreprise. Tilsvarende blev der i **BS-63251/2023-VLR** ikke tilkendt betaling for spartelararbejde, der var udført i strid med aftalen – et udtryk for, at det er aftalens indhold, ikke den faktisk udførte indsats, der er målestokken. I forbrugerentrepriser med typehusfirmaer har domstolene i **BS-13730/2018-HER** og **BS-57550/2019-VLR** (samme sagskompleks i to instanser) lagt vægt på entreprisekontraktens krav om skriftlig accept af ændringer og på, hvad der faktisk kunne dokumenteres – bygherrens forudsætninger om projektet blev ikke anset for kendelige og afgørende, når de ikke var skriftligt forankret.

Uden for AB-regi følger forsinkelsesbeføjelserne almindelig obligationsret, ofte med købelovens forsinkelsesregler som fortolkningsbidrag. Forbrugerklagenævnets praksis illustrerer mønsteret. I **2003-612/7-494** kunne en forbruger hæve købet af en brudekjole, fordi arbejdet ikke var færdigt til den aftalte dato kort før brylluppet – en væsentlig forsinkelse efter **købeloven § 74**. I **2003-641/7-27** blev det fastslået, at accept af én forsinkelse ikke afskærer forbrugeren fra at fastsætte en ny frist ved påkrav og hæve, hvis heller ikke den overholdes. I **1218-09-01** blev en erhvervsdrivende, der aflyste en flytteaftale dagen før, dømt til at betale prisforskellen til det dyrere firma, forbrugeren måtte antage – den klassiske dækningskøbsopgørelse, som også er udgangspunktet for bygherrens tabsopgørelse ved færdiggørelse ved tredjemand. Endelig viser **2003-326/7-1**, at manglende levering af en genusydelse behandles som forsinkelse efter **købeloven § 24**, men at et udokumenteret tab og tilsidesat tabsbegrænsningspligt begrænser kravet.

De samme tre elementer – dokumenteret tab, årsagssammenhæng og tabsbegrænsning – er dem, bygherren skal løfte, når dagbod ikke er aftalt.

LOV	AB 18 § 40, stk. 2, 6	Købeloven § 24	Købeloven § 74, stk. 1, 2	
PRAKSIS	Landsretten · Landsret stadfæster: Entreprenør fik medhold i betaling for ekstraarbejde; Bygherre godtgjorde ikke erstatning for tab efter uberettiget ophævelse af fliseentreprise			09.04.2025
	Landsretten · Landsret stadfæster dom: Intet krav på betaling for spartelararbejde udført i strid med aftale			03.02.2025
	Landsretten · Tvist om betaling for jordkørsel og aftalt sokkelhøjde i entrepriseforhold			05.08.2021
	Byretten · Tvist om betaling for bortkørsel af overskudsjord ved husbyggeri			02.12.2019
	Forbrugerklagenævnet · Erhvervsdrivende aflyste flytteaftale dagen før – Forbrugerklagenævnet tilkendte forbrugeren erstatning for merudgifter			12.01.2010
	Forbrugerklagenævnet · Forbruger kunne hæve køb af brudekjole grundet forsinkelse og mangler			08.10.2006
	Forbrugerklagenævnet · Forsinket levering af julegave-ur berettiger ophævelse af køb			31.12.2003
	Forbrugerklagenævnet · Strømafbrydelse forårsaget af snegle i distributionsskab – erstatning for ødelagte madvarer			31.12.2003

Forcering: aftalt og defensiv – og kravet om forudgående skriftlig meddelelse

§ 10

AB 18 § 41 giver entreprenøren ret til betaling for forcering i to situationer:

a) hvis entreprenøren har udført forceringen i henhold til en aftale med bygherren, eller b) hvis bygherren med urette gør gældende, at entreprenøren er i ansvarspådragende forsinkelse, og entreprenøren udfører forceringen for at sikre sig imod dette.

Litra b – den såkaldte **defensive forcering** – er den praktisk vanskelige. Den giver entreprenøren mulighed for at indhente en forsinkelse, som entreprenøren mener at have krav på tidsfristforlængelse for, uden at måtte afvente en endelig afklaring af tvisten, og alligevel bevare kravet på merbetaling, hvis entreprenøren får ret. Prisen for denne mulighed er formkravet i stk. 2: entreprenøren skal – **inden** forceringen påbegyndes – skriftligt meddele bygherren dette, og kravet skal nedsættes, »hvis det må anses for urimeligt«. Meddelelseskravet er reelt en forudsætning for, at bygherren kan revurdere sin forsinkelsespåstand, før omkostningerne afholdes; forsømmes det, står entreprenøren tilbage med en egendrevet acceleration for egen regning. Bestemmelsen er ordret gentaget i ABT 18 § 39.

Forcering er ikke blot et udførelsesspørgsmål – den kan også have betydning allerede ved tilbudsafgivelsen. I 2:714-3 havde en tegnestue i en totalrådgivningskonkurrence taget forbehold om, at der var »forudsat en normal, til opgaven svarende, tidsplan for projekteringen, uden særskilt forcering og med normal kontinuitet«. Dommerkomiteen vurderede forbeholdet som meget vidtgående og ikke kapitaliserbart, og Klagenævnet for Udbud fandt ikke, at der var begået et sådant fejlskøn, at klagen skulle tillægges opsættende virkning. Et generelt forbehold mod forcering er altså ikke uden videre en neutral præcisering: i et tidsmæssigt presset projekt kan det gøre tilbuddet ukonditionsmæssigt.

Den anden side af forceringsspørgsmålet er entreprenørens loyalitetspligt efter AB 18 § 26: opstår der forhold, som hindrer eller vanskeliggør arbejdet, skal entreprenøren snarest muligt underrette bygherren og følge dennes anvisninger, og hvis der ikke er tid til at indhente anvisninger, skal entreprenøren – »mod betaling og fornøden forlængelse af tidsfrister« – bedst muligt træffe foranstaltninger for at undgå tab for bygherren. De to bestemmelser tegner tilsammen billedet af en aftaleorden, hvor hurtig handling belønnes, men kun mod samtidig skriftlig kommunikation.

LOV

AB 18 § 26, stk. 1, 2

AB 18 § 41, stk. 1, 2

ABT 18 § 39

PRAKSIS

Klagenævnet for Udbud · Afslag på opsættende virkning i sag om forbehold vedrørende tidsplan i udbud

08.03.1995

Bygherrens side af tidsdimensionen: §§ 42-43 og den tredelte erstatningsmodel

§ 11

AB 18 regulerer også bygherrens egen ret til tidsfristforlængelse og bygherrens hæftelse for forsinkelse. Efter § 42 har bygherren ret til fristforlængelse ved bygherrekrævede ændringer, force majeure-lignende forhold, ekstraordinært vejrlig og offentlige påbud eller forbud – men bemærkelsesværdigt **ikke** ved »bygherrens forhold«, hvilket er den spejlvending, der gør systemet balanceret.

§ 43 opstiller herefter en tredelt model for, hvad entreprenøren kan kræve:

Årsag til forsinkelsen	Entreprenørens krav

Bygherrens forhold med fejl eller forsømmelse, eller anden entreprenørs/aftaleparts ansvarspådragende forsinkelse (stk. 1)	Erstatning for det lidte tab – fuld erstatning
Bygherrens forhold uden fejl eller forsømmelse, anden entreprenørs forsinkelse i øvrigt, bygherrekrævede ændringer eller offentlige påbud/forbud (stk. 2)	Erstatning bortset fra mistet fortjeneste ved ikke at kunne udføre andre arbejder i forsinkelsesperioden og lignende videregående tab
Force majeure-lignende forhold og ekstraordinært vejrlig (stk. 3)	Ingen erstatning

Sondringen mellem fuld og begrænset erstatning i stk. 1 og 2 er den entrepriseretlige kerne: den afgørende parameter er, om bygherren har udvist fejl eller forsømmelse, ikke om forholdet ligger i bygherrens sfære. I totalentreprise har [ABT 18 § 41, stk. 2, litra d](#) en yderligere kategori under det begrænsede erstatningsniveau: at nødvendige myndighedstilladelser ikke foreligger senest 30 arbejdsdage efter indsendelse af fyldestgørende projektmateriale. Myndighedsforsinkelse er altså hverken entreprenørens risiko eller et fuldt bygherreansvar, men et delt tidsrisikoelement, hvor entreprenøren får dækket sit direkte tab, men ikke sin tabte fortjeneste på andre opgaver.

I ABT 93 var strukturen sprogligt anderledes – [§ 27](#) sondrede mellem »erstatning« og »godtgørelse« – men indholdet var det samme tretrins-system, hvilket gør ældre praksis anvendelig. Den parallelle regel for mindre entrepriser findes i [AB Forenklet § 34](#).

At bygherresiden i det hele taget kan pådrage sig ansvar for forhold i sin egen sfære, er også slået fast uden for AB-regi. I **BS-247/2025-HJR** og **BS-283/2025-HJR** fandt Højesteret den 13. oktober 2025 både kommunen som bygherre og entreprenøren erstatningsansvarlige for vibrationsskader på en naboejendom ved anlægsarbejde – en påmindelse om, at bygherrerollen ikke er ansvarsfri, heller ikke når arbejdet er overladt til en professionel udførende. Og i **BS-51234/2023-OLR** blev forbrugerbygherrer frifundet for betaling af rådgivningsydelser i et byggeprojekt, hvilket understreger, at også bygherresidens forpligtelser afhænger af, hvad der konkret er aftalt.

LOV	AB 18 § 42	AB 18 § 43, stk. 1-3	AB Forenklet § 34	ABT 18 § 41, stk. 2
PRAKSIS	Højesteret · Kommune og entreprenør erstatningsansvarlige for vibrationsskader på naboejendom ved anlægsarbejde			13.10.2025
	Landsretten · Landsretten frifinder forbrugere for betaling af rådgivningsydelser i byggeprojekt			26.02.2025

§ 12 Fra forsinkelse til ophævelse: væsentlighedskravet i §§ 59-60

Forsinkelse kan eskalere til ophævelse. Efter [AB 18 § 59](#) kan bygherren efter skriftligt påkrav hæve entrepriseaftalen helt eller delvist, bl.a.

a) hvis der foreligger en væsentlig ansvarspådragende forsinkelse fra entreprenørens side med hensyn til arbejdets udførelse, og forsinkelsen medfører betydelige ulemper for bygherren, b) hvis der i øvrigt foreligger væsentlig forsinkelse fra entreprenørens side med hensyn til forhold af afgørende betydning for bygherren [...]

Tærsklen er dermed dobbelt i litra a: forsinkelsen skal både være **væsentlig og ansvarspådragende** – altså ikke dækket af en fritagelsesgrund i § 39 – og den skal medføre **betydelige ulemper**. Spejlbestemmelsen i [§ 60](#) giver entreprenøren hæveret ved væsentlig forsinkelse som følge af bygherrens forhold eller anden entreprenørs forsinkelse, når bygherren ikke udfolder rimelige bestræbelser for at fremme arbejdet mest muligt. Tilsvarende regler findes i [AB Forenklet § 48](#) og [ABT 18 § 58](#).

Risikoen ved at hæve for tidligt er reel. I **BS-28543/2023-OLR** blev bygherrens ophævelse af en fliseentreprise anset for **uberettiget**, og bygherren fik hverken medhold i sit erstatningskrav eller i at undgå at betale for det udførte ekstraarbejde. En uberettiget ophævelse vender således risikobilledet om: bygherren, der ville sanktionere en forsinkelse, ender selv som misligholdende part.

Uden for AB-regi er væsentlighedsvurderingen den samme, men fastlægges efter almindelige obligationsretlige regler og – i forbrugerforhold – efter købelovens principper. Forbrugerklagenævnets afgørelse i **2003-612/7-494** viser, at forsinkelsens væsentlighed bedømmes i lyset af ydelsens formål og tidsbinding, og **2003-641/7-27** viser, at et påkrav med en ny, rimelig frist er den sikre vej frem, når den oprindelige forsinkelse er accepteret. Overført til entreprise er lærdommen, at bygherren bør dokumentere både forsinkelsens omfang, dens ansvarsgrundlag og de konkrete ulemper, før ophævelsesbrevet sendes.

LOV	AB 18 § 59, stk. 1	AB 18 § 60	AB Forenklet § 48	ABT 18 § 58	Købeloven § 74, stk. 2
PRAKSIS	Landsretten · Landsret stadfæster: Entreprenør fik medhold i betaling for ekstraarbejde; Bygherre godtgjorde ikke erstatning for tab efter uberettiget ophævelse af fliseentreprise Forbrugerklagenævnet · Forbruger kunne hæve køb af brudekjole grundet forsinkelse og mangler Forbrugerklagenævnet · Forsinket levering af julegave-ur berettiger ophævelse af køb				09.04.2025 08.10.2006 31.12.2003

§ 13 Hvor tidsfristtvisterne afgøres: Voldgiftsnævnet, hurtig afgørelse og domstolene

Fordi AB 18 § 69 om voldgift normalt er vedtaget, afgøres hovedparten af de materielle tvister om tidsfristforlængelse, dagbod og forcering af Voldgiftsnævnet for Bygge- og Anlægsvirksomhed. Det forklarer, hvorfor den offentligt tilgængelige domspraksis på området er tynd i forhold til områdets økonomiske betydning: kendelserne offentliggøres ikke systematisk i domstolssamlingerne.

AB 18 tilbyder desuden et hurtigt spor. Efter [§ 68](#) kan Voldgiftsnævnet efter anmodning fra en part udpege en opmand til at træffe hurtig afgørelse om bl.a. **udformningen af detailtidsplan** (litra e) og **entreprenørens og bygherrens ret til tidsfristforlængelse** (litra f). Processen er stramt fristbundet – svar inden 10 arbejdsdage, replikker inden 5 arbejdsdage, afgørelse senest 10 arbejdsdage efter sidste indlæg – og der kan ikke gennemføres syn og skøn. Afgørelsen har bindende virkning som en voldgiftskendelse, skal opfyldes senest 8 uger efter, at den er truffet, og bliver endelig, hvis den ikke inden samme frist indbringes for voldgift; indbringelse har som udgangspunkt ikke opsættende virkning.

Afgrænsningen af, hvad der egner sig til det hurtige spor, er bevidst. AB-udvalget anfører i [betænkning nr. 1570/2018, s. 196](#) om litra f:

Bestemmelsen omfatter tvister om parternes ret til tidsfristforlængelse efter AB 18 § 39 og § 42. Bestemmelsen omfatter ikke tvister om forsinkelse, herunder kritisk vej, fordi problemstillingerne i sådanne sager typisk vil være for komplekse og kræve en del bevisførelse, herunder vidneforklaringer.

Der trækkes altså en linje mellem **retten til fristforlængelse** (egnet til hurtig afgørelse) og **forsinkelsens omfang og kausalitet langs den kritiske vej** (forbeholdt voldgift). Betænkningen bemærker samme sted, at det forhold, at en hovedtidsplan eller arbejdsplan angiver en kritisk vej, ikke er til hinder for, at entreprenøren fører bevis for en anden årsagssammenhæng.

De almindelige domstole behandler til gengæld de entrepriseforhold, hvor voldgiftsklausul ikke er vedtaget – typisk forbrugerentrepriser og mundtlige aftaler. Det er her, sager som **BS-28971/2023-OLR**, **BS-4405/2022-BOR** og **BS-23148/2018-VLR** hører hjemme. At entreprisesager også ved domstolene rejser selvstændige processuelle spørgsmål, illustreres af **22/14053**, hvor Procesbevillingsnævnet gav 3.-instansbevilling i en entreprisesag om beregning af kærefristen efter berigtigelse af en domskonklusion; Højesteret fastslog, at en berigtigelse efter [retsplejeloven § 221](#) ikke genstarter appelfristen. Fristdisciplin er med andre ord ikke kun et materielt tema i entrepriseretten.

LOV	AB 18 § 39	AB 18 § 42	AB 18 § 68, stk. 1-9	Retsplejeloven § 221	
PRAKSIS	Landsretten · Entreprenør fik medhold i krav om betaling for ekstraarbejde, mens bygherres krav om dagbod og erstatning blev afvist Landsretten · Dom om entreprisestridighed: Mangelfulde persiennevinduer og gavparti førte til erstatningsansvar for entreprenør og leverandør Byretten · Entreprenør fik delvist medhold i krav om betaling for renoveringsarbejde trods konstaterede mangler Procesbevillingsnævnet · Procesbevillingsnævnet: 3.-instansbevilling om fristberegning ved berigtiget domskonklusion (retsplejelovens § 221)				04.03.2025 04.05.2022 31.05.2023 25.11.2022

§ 14 Sammenfatning: hvad tidsdimensionen kræver af parterne

Praksis og aftalegrundlag peger samstemmende i én retning: tidsdimensionen i entreprise afgøres i høj grad af, hvad parterne har **skrevet ned og hvornår**.

- **Fristen skal være aftalt og klar.** Uden en hovedtidsplan med præcise slut- og mellemfrister, og uden en klar dagbodsbestemmelse, findes der intet grundlag for sanktion, jf. [AB 18 § 4, stk. 4](#) og [§ 40, stk. 4, litra a](#). Klagenævnet for Udbud håndhæver spejlvendt, at tidsplanen er et grundlæggende element, som tilbudsgivere ikke kan tage forbehold overfor.
- **Fritagelsesgrundene er udtømmende.** Kan entreprenøren ikke placere sin forsinkelse i en af de fem (i totalentreprise seks) kategorier i [§ 39](#), er forsinkelsen ansvarspådragende.
- **Varsling er en materiel betingelse, ikke en formalitet.** Entreprenøren skal varsle forsinkelse og kræve fristforlængelse snarest muligt; bygherren skal varsle dagbodskravet i rimelig tid. Østre Landsrets dom af 4. marts 2025 i **BS-28971/2023-OLR**, hvor bygherrens krav om dagbod og erstatning blev afvist, er den nyeste illustration af, hvad der sker, når varslingskravet ikke opfyldes.
- **Dokumentation undervejs afgør sagen bagefter.** Den løbende notering af fristoverskridelser efter [§ 40, stk. 4, litra b](#) og opdateringspligten i [§ 14](#) er både en samarbejdsregel og et bevismiddel.
- **Dagbod og erstatning udelukker hinanden.** Er dagbod aftalt, er den udtømmende; er den ikke aftalt, bærer bygherren hele bevisbyrden for sit tab, jf. [§ 40, stk. 2 og 6](#) – og domstolene tilkender ikke tab, der ikke er godtgjort, jf. **BS-28543/2023-OLR**.
- **Forcering kræver forudgående skriftlighed.** Den defensive forcering efter [§ 41, stk. 1, litra b](#) mistes, hvis meddelelsen ikke gives, før forceringen påbegyndes.
- **Vælg det rigtige forum.** Rene tvister om ret til tidsfristforlængelse kan afgøres hurtigt efter [§ 68](#), mens forsinkelsens omfang og kritisk vej hører hjemme i voldgift – og i repriser uden voldgiftsklausul ved de almindelige domstole.

For de emner, der grænser op til tidsdimensionen, henvises til de beslægtede oversigter om [voldgift](#), [forældelse og afbrydelse af pengekrav](#), [byggetilladelse](#) samt mangler ved fast ejendom i [tilstandsrapport-mangler](#) og [køb og salg af fast ejendom – mangler](#).

LOV	AB 18 § 39	AB 18 § 40, stk. 2, 4, 6	AB 18 § 41, stk. 1	AB 18 § 68
PRAKSIS	Landsretten · Landsret stadfæster: Entreprenør fik medhold i betaling for ekstraarbejde; Bygherre godtgjorde ikke erstatning for tab efter uberettiget ophævelse af fliseentreprise			09.04.2025
	Landsretten · Entreprenør fik medhold i krav om betaling for ekstraarbejde, mens bygherres krav om dagbod og erstatning blev afvist			04.03.2025
	Klagenævnet for Udbud · Annullering af tildelingsbeslutning grundet ukonditionsmæssigt tilbud med forbehold for tidsplan			15.03.2021
	Klagenævnet for Udbud · Udbud af bygge- og anlægsarbejde: Tilbud med forbehold for tidsplan anset for ukonditionsmæssigt			02.10.2008

REFERENCE Lovgrundlag 8 paragraffer

AB 18 § 39	AB 18 § 40 stk. 1-6
AB 18 § 41	AB 18 § 42
AB 18 § 43	AB Forenklet § 32
ABT 18 § 37	ABT 18 § 38

MATERIALE Citerede afgørelser 23 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS		1
13.10.2025	Kommune og entreprenør erstatningsansvarlige for vibrationsskader på naboejendom ved anlægsarbejde	247-2025 - - og-283-2025
LANDSRETTEEN · ANKEINSTANS		7
09.04.2025	Landsret stadfæster: Entreprenør fik medhold i betaling for ekstraarbejde; Bygherre godtgjorde ikke erstatning for tab efter uberettiget ophævelse af fliseentreprise	10193-11964
14.03.2025	Entreprenør frifundet for ansvar for placering af fjernvarmeskab, da bygherre ikke reagerede på fremsendte tegninger	9682-11301
04.03.2025	Entreprenør fik medhold i krav om betaling for ekstraarbejde, mens bygherres krav om dagbod og erstatning blev afvist	10048-11768
26.02.2025	Landsretten frifinder forbrugere for betaling af rådgivningsydelser i byggeprojekt	9906-11590
03.02.2025	Landsret stadfæster dom: Intet krav på betaling for spartelarbejde udført i strid med aftale	9941-11632
04.05.2022	Dom om entreprisestridighed: Mangelfulde persiennevinduer og gavlparti førte til erstatningsansvar for entreprenør og leverandør	4641-5573

05.08.2021 Tvist om betaling for jordkørsel og aftalt sokkelhøjde i entrepriseforhold 887-992

BYRETTE · FØRSTE INSTANS 4

22.05.2024 Dom om betaling for arbejdsleje af malere: Overskridelse af kontraktuelle reklamationsfrister medførte betalingspligt 10162-11924

27.10.2023 Frifindelse af entreprenørvirksomhed i sag om yderligere betaling for vikarudlejning grundet tvivlsom timeregistrering 10135-11891

31.05.2023 Entreprenør fik delvist medhold i krav om betaling for renoveringsarbejde trods konstaterede mangler 10001-11702

02.12.2019 Tvist om betaling for bortkørsel af overskudsjord ved husbyggeri 178-210

KLAGENÆVNET FOR UDBUD · NÆVN / KLAGEINSTANS 6

13.10.2025 Klage over miniudbud: Tildeling af nedrivningskontrakt baseret på ordregivers skøn over tidsplanens realisme 25/03606

15.03.2021 Annullering af tildelingsbeslutning grundet ukonditionsbaseret tilbud med forbehold for tidsplan 20/11820

20.02.2015 Afvisning af tilbud på grund af manglende tidsplan og udbuddets klassificering som bygge- og anlægskontrakt 2014-7621

16.12.2008 Afvisning af tilbud på grund af formulering om tidsplan anset som forbehold 2008-0016742

02.10.2008 Udbud af bygge- og anlægsarbejde: Tilbud med forbehold for tidsplan anset for ukonditionsbaseret 2008-0016730

08.03.1995 Afslag på opsættende virkning i sag om forbehold vedrørende tidsplan i udbud 2:714-3

FORBRUGERKLAGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS 4

12.01.2010 Erhvervsdrivende aflyste flytteaftale dagen før – Forbrugerklagenævnet tilkendte forbrugeren erstatning for merudgifter 1218-09-01

08.10.2006 Forbruger kunne hæve køb af brudekjole grundet forsinkelse og mangler 2003-612/7-494

31.12.2003 Strømafbrydelse forårsaget af snegle i distributionsskab – erstatning for ødelagte madvarer 2003-326/7-1

31.12.2003 Forsinket levering af julegave-ur berettiger ophævelse af køb 2003-641/7-27

PROCESBEVILLINGSNÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS 1

25.11.2022 Procesbevillingsnævnet: 3.-instansbevilling om fristberegning ved berigtiget domskonklusion (retsplejelovens § 221) 22/14053

FORARBEJDE Betænkninger 2 referencer

Betænkning fra Udvalget til revision af »Almindelige Betingelser for arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed af 1972 (AB 72)« indeholdende AB 92 (Betænkning nr. 1246)

nr. 1246 · 1993 · Boligministeriet

Almindelige betingelser i bygge- og anlægsvirksomhed – Betænkning nr. 1570

nr. 1570 · 2018 · Transport-, Bygnings- og Boligministeriet
